Зберагчы і Павялічыць

ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

Дзедзіч

№7 (85) • КАСТРЫЧНІК 2013

Увага!

vk.com/zadarma_brest
Суполка, дзе дораць падарункі! Толькі для жыхароў Берасця.

ENG-BEL CLUB ЗАПРАШАЕ НА КАВУ!

Хочаш размаўляць па-ангельску?
Не ведаш, дзе і з кім можна навучыцца гэтай мове?
Няма грошаў на персанальнага настаўніка?

Разам рабіць усё лягчэй, таму вучыцца будзем таксама разам – і замест урокаў і пар у нас атрымаецца сустрэча з сябрамі. Дзедзіч запрашае і чакае ўсіх ахвотных

А ў праграме:
- расповеды ды дыскусіі;
- спрэчныя пытанні;
- жарты і показкі;
- цікавыя фільмікі;
- гарбатка і прысмакі –
і ўсё гэта па-ангельску і крышачку па-беларуску.

СУСТРЭЧЫ ENG-BEL CLUB АДБЫВАЮЦЦА КОЖНЫ ЧАЦВЕР, ПАЧАТАК А 20 ГАДЗІНЕ – АКРАМЯ СЯБЕ І АДУКАЦЫЙНА-НЕФАРМАЛЬНА-ДОБРАГА НАСТРОЮ БЯРЫЦЕ З САБОЮ СЯБРОЎ І НЕШТА ЧЫМ І НА ЧЫМ МОЖНА ПІСАЦЬ (ХАЦЯ АПОШНЯЕ І НЕ АБАВЯЗКОВА).

Сустрэчы адбываюцца па адрасе: вул. Кірава 60/1 (адразу за крамай Космас), офіс «Дзедзіча».

Далучайся да нас бескаштоўна!

На занятках вучымся размаўляць па-ангельску, паўтараем найбольш важныя правілы з граматыкі, пашыраем запас словаў.

Усе тлумачэнні - на ангельскай ці беларускай мовах, таксама як і пераклады. Гэта не азначае, што расейская забаронена, проста беларуская нам радней.

Узровень ведання ангельскай мовы не мае значэння - адно, калі вы валодаеце мовай добра, то вам будзе крышачку сумнавата, калі мы будзем разбіраць некаторыя лёгкія пытанні, але гэта будзе кампенсавана.

Некалькі сустрэч клубу ўжо адбылося, але далучыцца ніколі не позна.

Усімі уражаннямі, успамінамі і, галоўнае, матэрыяламі, а таксама арганізацыйнымі пытаннямі і адказамі будзем займацца на старонцы ў "ВК": vk.com/engbelclub.

Калі трэба дапамога ці не ведаеш, як да нас трапіць – тэлефануй +375 33 328 65 94, Ліндзіра.

dzedzich.org

У НУМАРЫ:

3 ЗЫХОД КАДРАЎ З БРГУ

5 ПАЦЫЕНТ ХУТЧЭЙ МЁРТВЫ — што рабіць калі ты - настаўнік?

7 У ШЭНГЕН ЗОНУ — па новых правілах

9 САПРАЎДНЫЯ БЕЛАРУСКІЯ ІМЁНЫ

КУМ, КУМА И ИХ ДРУЗЬЯ

Кумовство и непотизм. Эта явления в последние годы стали непременными атрибутами белорусской провинциальной действительности. Простому человеку без знакомств и связей (далее - ЗИС) в провинции не светит ничего. Беларусь - страна бывших крестьян, многие жители по-прежнему сохраняют устойчивые связи с сельской местностью, живут за счет натурального хозяйства. Знаменитый атрибут всего постсовка – дачи, любимое занятие белорусских горожан.

В какой-то степени это является одним из главных факторов формирования устойчивого желания продвигать на всех уровнях "своих", рождающем непотизм – фаворитизм (например, при найме на работу), предоставляемый родственникам или друзьям вне зависимости от профессиональных достоинств. Кто из нас не приведет хотя бы один пример того, как занимающий хоть какую-то должность человек начинает проталкивать своих родственников, друзей. Ко всему прочему у нас достаточно таких примеров и на самом верху.

В результате системы ЗИСа наше общество построено крайне неэффективно, у нас везде зеленый свет лицам с невыдающимися интеллектуальными способностями. Посмотрите вокруг. Некомпетентные чиновники, назначенные по одним им ведомой процедуре; бездарные офисные работники, - родственники директора; хамоватый обслуживающий персонал и прочие. В маленьких городах в силу дефицита рабочих мест это наиболее ярко бросается в глаза. Каковы шансы найти хорошую работу в Бресте или Дрогичине без связей и знакомств? Минимальные.

Абсолютно на всех уровнях в нашей стране встречаются полные идиоты, и никого это собственно не заботит. Они учатся в университете, уродуя собой остатки нашего высшего образования, они управляют осколками нашей экономики и в целом встречаются нам ежедневно и неоднократно.

Вот простой пример. Живет себе, например, Арсений, - такой типичный и абсолютно во всем среднестатистический. В жизни своей Сеня кроме бутылки пива, компьютерной мыши и собственного полового органа в руках больше ничего и не держал.

Но! Как вполне равноправный гражданин, не вполне адекватного государства, наш Сеня, благодаря диплому о высшем образовании, оплаченному родителями, не пожелавшими видеть собственное чадо в рядах великих и ужасных вооруженных сил родины (по большей части занимающихся подметанием, ношением и тасканием), просидев пять лет на части тела, заменяющей ему мозг и благодаря нашей прогрессивной системе образования, без труда сдавая зачеты и экзамены только по факту того, что он – Сеня, как и все живое, есть неотъемлемая часть природы, получил этот самый заветный кусок бумаги (диплом). К счастью для судьбы человечества, не признанный больше нигде на земном шаре.

Наличие папы или мамы - большого начальника, открывает перед Арсением невиданные перспективы карьерного роста. Так как Сеня в своей жизни, кроме упомянутого выше, делать ничего к годам 23-м так и не научился, то, как говорится "отец мой был госслужащий, мать тоже нигде не работала…"

И вот Арсений, прости господи, Григорьевич, становится госслужащим. Благодаря родственным связям, и в силу того, что процент собратьев по интеллектуальному цеху среди его коллег уже давно и стремительно зашкаливает, наш Арсений, делает блестящую карьеру, даже несмотря на то, что так и не в курсе, в чем отличие дефицита от профицита и прочей чепухи.

На пути в замкнутый круг бедности мы вошли в замкнутый круг коррупции. Человек "Х" продвигает своих друзей и родственников, те продвигают своих, в результате любой вопрос, от новой должности для племянника Пети, до тихого закрытия уголовного дела двоюродного брата жены лучшего друга, можно решить в узком кругу повязанных между собой лиц.

Это явление стало повсеместным. Даже центральные власти в Минске устами главного вершителя судеб заговорили о круговой поруке в провинциях и рождающейся отсюда коррупции. Живя не в самом худшем месте планеты, в Европе, в конце концов, а не в каком-нибудь Зимбабве, мы подвержены непотизму.

Однозначного ответа на этот вопрос нет. Здесь симбиоз различных факторов и причин, переплетающихся с сугубо белорусской действительностью. Начиная с того, что большинство жителей нашей родины являются горожанами в первом поколении и село отложило катастрофический отпечаток на их помутненное сознание, сюда же стоит добавить пресловутую совковость, обострение которой наблюдается у нас последние лет 20, и в качестве побочного эффекта иждивенчество в национальном масштабе. Изничтоженное в хлам гуманитарное и прочее образование, где начиная от школ, рисующих оценки, до ВУЗов, ради денег штампующих дипломы любого образца, вся система давно уже утратила малейшую эффективность.

В нашем милом социальном государстве, в котором, разумеется, все для людей, мы можем построить помпезные и никому не нужные ледовые дворцы с аквапарком, вбросив в это дело невероятные деньги, но удивительным образом не в состоянии сколотить для детей элементарную футбольную коробку во дворе.

Это, к слову, о развитии футбола в стране, где половина детей мячик видела только в компьютерных играх. Эта страна наконец-то нашла выход со дна своей пропасти: теперь оттуда она катится в бездну, а мы - всего лишь немые наблюдатели.

Андрей Глеза

ИСХОД КАДРОВ ИЗ БРГУ

Вслед за изгнанием «инакомыслящих» вуз покидают профессора.

О царящих в Брестском государственном университете нравах в своем открытом письме рассказал проработавший в нем не один год профессор Александр Черновалов:

«Отсутствие выборности ректоров, нарушающее основополагающие академические традиции и принципы Болонского процесса, привело к тому, что в высших учебных заведениях Беларуси бюрократическое начало превалирует перед научным. В результате совсем потерялось значение статуса профессора – как самостоятельного научного работника, под крылом которого растут начинающие исследователи – кандидаты наук. Теперь, назначая кандидата заведующим кафедры, профессора делают его подчиненным и заставляют писать различного рода пустые отчеты».

По мнению Черновалова, в БрГУ практика перевоплощения науки в бюрократию получила особое развитие. В подтверждение своих слов профессор приводит примеры, когда на кафедре теоретической и прикладной экономики кандидата наук и доцента, проработавшую долгое время в исследовательских институтах и имеющую рецензируемые научные работы, отправили работать в колледж, а на ее место из того же колледжа взяли старшего преподавателя, вообще не имеющего рецензируемых научных работ.

Как стало известно charter97.org, подобные действия руководства вуза привели к тому, что университет за последнее время, помимо Александра Черновалова, покинули и другие профессора – Олег Высоцкий, Иван Акинчиц. К этому стоит добавить, что еще в конце 90-х годов назначенный ректором БрГУ Мечислав Чесновский и его команда стали избавляться от преподавателей, которые придерживаются оппозиционных взглядов по отношению к нынешнему политическому режиму в стране. Также был задушена и ячейка Свободного профсоюза, некогда отличавшаяся своей многочисленностью, креативностью при проведении мероприятий и умением отстаивать интересы своих членов.

Впрочем, как отмечает Александр Черновалов, недовольство проявляется не только среди профессорско-преподавательского состава БрГУ, но и у брестских студентов. Если нашим соотечественникам приходится демонстрировать знания и бороться за свои оценки на сессиях, то студентам из Туркменистана запрещено ставить неудовлетворительные оценки. Хотя некоторые из них с трудом даже изъясняются по-русски, не говоря уже о специальных знаниях. «Все это может спровоцировать социальный взрыв в учебном заведении», – считает профессор.

Как выяснил charter97.org, не только туркменские студенты оказываются в привилегированном положении: ставить «неуды» и незачеты ректорат вуза запрещает также китайцам, таджикам, и другим иностранцам, которые обучаются в БрГУ. Доходит до абсурда: китайские студенты филологического факультета на экзаменах отказываются отвечать на вопросы, объясняя это тем, что не понимают русский язык. Однако это не мешает им в будущем получать дипломы с записью «Филолог. Преподаватель русского языка и литературы». Таким образом, как замечают знакомые с ситуацией брестчане, университет превращается в торговую точку по продаже дипломов в рассрочку.

charter97.org

ДЗЕНЬ АДЧЫНЕНЫХ ДЗВЯРЭЙ!

26 верасня, у Берасці, Агенцтва Рэгіянальнага развіцця «Дзедзіч» адчыніла дзверы свайго офісу для усіх ахвотных пазнаёміцца з дзейнасцю грамадскіх арганізацый.

АРР «Дзедзіч» існуе ўжо 14 год, але дзень адкрытых дзвярэй ладзіўся ўпершыню.

Падчас сустрэчы сябры «Дзедзіча» распавялі пра тое, чым займаецца арганізацыя ў апошнія гады і, канешне, пра планы на будучыню - пра тое, у чым можна прыняць актыўны ўдзел (ці нават арганізаваць): культурныя імпрэзы, сацыяльныя, грамадскія, экалагічныя акцыі, міжнародныя моладзевыя абмены і нават журналістыка.

Аказалася, што даведацца пра дзейнасць арганізацыі хоча даволі шмат маладзёнаў (мы проста не памясціліся ў адным пакоі офіса), напэўна, гэта сведчыць пра тое, што дзейнасць любой грамадскай некамерцыйнай і незалежнай арганізацыі запатрабаваная ў нашым грамадстве.

dzedzich.org

АДНЫМ РАДКОМ

ПОМОГИТЕ СПАСТИ ДЕВУШКУ!

В январе этого года в Бресте произошла авария: автомобиль сбил двух девушек на перекрёстке пр. Машерова и ул. Малая. Одна из них, Елена Смаль, после ДТП была сразу же доставлена в реанимацию в коме. С тех пор её состояние не улучшилось.

Диагноз: тяжелая черепно-мозговая травма в результате дорожно-транспортного происшествия, множественные кровоизлияния, перелом теменно-височной кости справа с переходом на основание. Персистирующее вегетативное состояние. Апалический синдром ЗТКГ. Ушиб легких. Ушиб сердца.

Помочь Елене можно, но не в нашей стране и не с нашей медициной. Девушка может вернуться к нормальной жизни, но ей необходимы дорогостоящее лечение и реабилитация в Германии. Родители уже нашли клинику и получили положительный ответ, но пребывание в этой клинике стоит 600 евро в сутки, а полный курс лечения – 36 тысяч евро.

В контакте была создана группа помощи: vk.com (http://vk.com/club56529296): *"Помощь нужна как материальная (по возможности каждого), так и виртуальная. Моя подруга Елена Смаль попала под колеса автомобиля".*

Нужны средства, и родители и друзья Лены вынуждены обратиться к Вам! Люди! Если у вас есть желание помочь Елене Смаль, просим Вас перечислить денежные средства на следующие счета Беларусбанка:

В *бел. рублях* Благотворительный счет №000033
На лечение Смаль Елены Андреевны
Банк: ОАО «Сберегательный банк «Беларусбанк»
ОПЕРО филиала 100, г. Брест, ул. Московская, 202
Субкорреспондентский счет №6100002469062
Код 246 Транзитный счет 3819382124630

В *российских рублях* Благотворительный счет №000031 На лечение Смаль Елены Андреевны
Банк: ОАО «Сберегательный банк «Беларусбанк»
ОПЕРО филиала 100 г. Брест, ул. Московская, 202
Субкорреспондентский счет №6111000002163
Код 246 Транзитный счет 3819382104878

В *ЕВРО* Благотворительный счет №000025
На лечение Смаль Елены Андреевны
Банк: ОАО «Сберегательный банк «Беларусбанк»
ОПЕРО филиала 100 г. Брест, ул. Московская, 202
Субкорреспондентский счет №6111000002163
Код 246 Транзитный счет 3819382104878

В *долларах США*
Благотворительный счет №000083
На лечение Смаль Елены Андреевны
Банк: ОАО «Сберегательный банк «Беларусбанк»
ОПЕРО филиала 100 г. Брест, ул. Московская, 202
Субкорреспондентский счет №6111000002163
Код 246 Транзитный счет 3819382104878

Часть денег уже собрана, клиника в Германии подтвердила, что возьмёт девушку на лечение и реабилитацию.

Не останьтесь равнодушными! Этой девушке можно помочь, её можно спасти, но только всем вместе!

dzedzich.org

ПАЦИЕНТ СКОРЕЕ МЁРТВ

ИЛИ КАК ЖИТЬ, ЕСЛИ ТЫ УЧИТЕЛЬ

Заголовки ряда интернет-изданий пестрят статьями о готовности беларуских учителей к бунту и забастовкам. Так ли это на самом деле и способны ли учителя на подвиги?

Конечно, тело старится, и все для него становится не так, но если тошно тебе от неудобного, грязного, скудного житья, от нескончаемых зим, заскорузлых носков, вечно неисправных лифтов, от ледяной воды, шершавого мыла, от сигареты, распадающейся в пальцах, от странного и мерзкого вкуса пищи, не означает ли это, что такой уклад жизни ненормален? Если он кажется непереносимым – неужели это родовая память нашептывает тебе, что когда-то жили иначе?
«1984» Джордж Оруэлл.

Во времена, когда единственным подтверждением интеллекта был костер, не всегда хватало мужества отстаивать свое мнение.

Сегодня времена другие. На костер за инакомыслие уже никто не отправляет, в некоторых особо отсталых странах, конечно же, еще ущемляют журналистов и прочих собственных граждан, но, к счастью, в худшем случае их застрелят, а не сожгут.

Ввиду усиленного строительства в последние 19 лет ремейка советской действительности, образование – это та сфера нашей жизни, в которой ярче всего отразились все «положительные» черты нашего недоразвитого социализма.

Учитель в Беларуси - один из самых низкооплачиваемых вариантов продолжения трудовой карьеры. Сегодня имея высшее образование, пусть даже самого сомнительного качества, сложно найти работу, на которой тебе будут платить меньше, чем в школе. За годы постсоветского развития профессия учителя была низведена до уровня одной из самых непрестижных.

Один из признаков непопулярности профессии в Беларуси – это отсутствие там мужчин. Так уж повелось у нас в стране, что все низкооплачиваемые и непрестижные работы тянут на себе представительницы слабого пола. Чем больше женщин в коллективе, тем ниже там зарплата – универсальный показатель. Зачастую на обывательском уровне можно услышать мнение, что мужчина, работающий в школе - неудачник. Оставим это на их совести.

Как человеку, долгое время напрямую связанному с образованием, мне крайне трудно понять, в чем заключалась глубокая суть последней реформы по увеличению учительской ставки. Более того, я абсолютно уверен, что этого не понимают даже её авторы. В идеале, зарплата должна была возрасти, на выходе все стали больше работать за те же или еще меньшие деньги.

Несмотря на это, в отрасли по-прежнему трудится более 100 тысяч человек. Хуже всего ощущают себя молодые специалисты и учителя, решившие продолжить работу в школе после распределения. Зарплата маленькая, часов не много. Хроническая нехватка денег на одежду, обувь, нормальные продукты, толкает людей, которые должны нести разумное, доброе и вечное подрастающему поколению, к разного рода сомнительным и не всегда приятным занятиям с целью заработать.

Еще одна особенность учительского бытия - это постоянные эксперименты и самодурство начальствующих, тонны адской бумажной работы, особенно у классных руководителей.

Последним достается больше всех. Мало того, что нужно заполнить сотни бумаг, журналы всех видов (классный, журнал занятости в 6-й день, ЭСО, факультативы и т.д.), ко всему прочему приходится отвечать за все и всех в классе. Поездка – оформить блок бумаги. Любое происшествие – виноват классный руководитель. А сколько нервов отнимает общение с зачастую неадекватными родителями. Плюс организация питания, классные часы. И при этом ведь есть еще и собственные уроки.

Забастовка учителей в любой стране - зрелище крайне эффектное. Но станут ли сегодня учителя отстаивать свои права на достойные условия и оплату труда? Могу однозначно ответить - нет. Будет много возмущенных разговоров и перешептываний, личных склок из разряда «а почему у нее зарплата больше, чем у меня?», но дальше этого дело не пойдет.

Учительское сословие слишком разрозненно. Есть администрация – это бывшие учителя, выдвинувшиеся немного выше остальных. Как правило, в их карманах оседает основная часть премиального фонда, да и директору грех обделить своих. Есть учителя, которые находятся в относительно привилегированном положении в сравнении с остальными – физруки, иностранцы, математики, у них много часов, обычно, минимум 1,5 ставки, соответственно более высокий доход. Есть другие предметники, которым часов не хватает, зарплата маленькая, но то ли в силу привычки, то ли еще по каким одним им ведомым причинам, они не покидают профессии, хоть и не получают за нее достойного вознаграждения.

Возможно, в далеком славном будущем, наше образование вновь станет одним из лучших, и представители всех народов мира будут жаждать получить диплом БарГУ и прочих Пружаны-колледжей. К сожалению, пока что ситуация в сфере образования ухудшается с каждым годом, а все грандиозные прожекты правительства по улучшению жизни и довольствия учительского сословия остаются эффективными лишь на бумаге и в кабинетах высоких чиновников.

Одновременно учительское сословие слишком разрозненно и нерешительно, чтобы отважится на резкие движения. Среди учителей, как и в целом граждан страны, преобладает соглашательство и ощущение невозможности повлиять на ситуацию.

dzedzich.org

КОДЕКС ОБ ОБРАЗОВАНИИ БУДУТ ИСПРАВЛЯТЬ

Около 150 статей Кодекса об образовании Беларуси будут подвергнуты определенным корректировкам, сообщил председатель Постоянной комиссии Палаты представителей по образованию, культуре и науке Геннадий Пальчик.

«Завершается мониторинг провоприменения Кодекса об образования. Были опрошены более 4 тыс. респондентов. Мы провели опрос среди педагогов, родителей, руководителей учреждений образования, учащихся и получили достаточно хорошую информацию, которая могла бы быть использована в корректировке отдельных статей кодекса», — сказал Геннадий Пальчик.

На парламентских слушаниях, посвящённых развитию системы образования, планируется обсудить широкий ряд вопросов. При внесении изменений в белорусский кодекс образования будет учтен опыт российских коллег, а также положения модельного образовательного кодекса для стран СНГ.

«Какие направления мы видим актуальными для легитимного внедрения в кодекс? Первое, это то, что в нашем кодексе сегодня весь потенциал информационного общества зафиксирован только в виде дистанционного обучения как одной из форм заочного обучения. Нет правового поля регламентации деятельности в современной информационной среде. Мы должны законодательно открыть этот коридор», — сказал депутат. Он отметил, что нужно инициировать развитие государственно-частного партнерства в сфере образования. «Бизнес берет наших выпускников системы профессионального образования, почему он не может участвовать в их подготовке? Многие бизнесструктуры к этому готовы. На уровне кодекса надо эту нишу открыть», — подчеркнул Геннадий Пальчик.

Третьим направлением, которое требует обсуждения, депутат назвал развитие системы мониторинга качества образования, а также участие в международных исследованиях качества образования. Кроме того, отдельного рассмотрения требует вопрос подготовки педагогических кадров.

naviny.by

ИНДИВИДУАЛИЗМ И КОЛЛЕКТИВНЫЙ СИНДРОМ

Античный мир не знал единоначалия в управлении. Древние не доверяли отдельной личности со всей непредсказуемостью ее страстей. Отсюда 10 стратегов в Афинах, 2 царя в Спарте, 2 консула в Риме и т.д. Людей, единолично правивших обществом, называли в Греции тиранами, в Риме диктаторами (последние обычно получали полномочия на полгода и без всякого насилия).

С окончанием античной эпохи верх в Европе берет индивидуализм, получивший особое развитие в эпоху Нового времени и напрямую связанный с капитализмом и протестантской этикой.

Навязать борьбу западному индивидуализму попытались большевики. Граждане Советского Союза были подопытными кроликами коллективистских экспериментов коммунистов. Советские дети от Бреста до Владивостока ходили в одинаковой школьной форме. Взрослые вместе ходили на митинги, вместе жили в одной большой коммунальной квартире, вместе ходили на партсобрания, на которых слушали о выдающейся роли коллектива – партии, в жизни советского общества.

Эгоизм и индивидуализм, - неотъемлемые части любого человека. В ком-то они развиты ярче и сильнее, в ком-то гораздо хуже. Коллективное управление в современном обществе фактически утратило свою актуальность в политике (из ярких примеров осталась лишь Франция на низшем муниципальном уровне), но активно распространено в бизнесе (советы директоров). Коллегиальное управление медлительно, опасливо и зачастую менее эффективно. Кем была бы Apple без Стива Джобса или Microsoft без Билла Гейтса?

Роберт Грин в одной из своих книг писал: *«Члены коллектива — неплохие политики: они говорят и делают то, что, как им кажется, способствует улучшению их личного имиджа в глазах окружающих. Желание понравиться окружающим, показать себя с лучшей стороны, не позволяет им взглянуть на вещи трезво и хладнокровно. Там, где личность способна проявить творческий подход и решимость, члены группы действуют с оглядкой друг на друга, боясь риска. Потребность искать компромисс, который бы устраивал всех и каждого в группе, на корню убивает творческое начало. Группа обладает собственным разумом, и разум у нее робкий, лишенный творческих способностей, не способный быстро принимать решения, а порой и просто нелогичный до абсурда»*.

С другой стороны, коллективное управление даёт возможность избежать перегибов и особенностей характера отдельной, пусть даже сверхгениальной личности, в какой-то степени застраховать от ненужных рисков.

В современном мире каждый стремится самоутвердиться, показать свою индивидуальность. Мы вступаем в эпоху эгоистов. В белорусском обществе по-прежнему сохраняются пережитки советского коллективизма (как и многие другие, бросающиеся в глаза). Государство не успевает меняться. У нас много делается для общества в целом, но крайне мало для отдельной личности.

Строятся различные спортивные сооружения, в школах делаются ремонты, закупается оборудование, тратятся безумные по местным меркам деньги на спортивные клубы (правда с отрицательным КПД), но на выходе все равно получается ропот и недовольство, не слышное с высот официального уровня, но всем нам, не относящим себя к небожителям, прекрасно знакомое.

Человек настоящего - индивидуалист. Глубокий и укоренившийся. Мы хотим большую зарплату, а не новый ледовый дворец. Нам наплевать на коллективные интересы, если они расходятся с нашими. Современные коллективы крайне слабы и неустойчивы. Авторитет начальников низок. Поэтому крупные и мелкие компании готовы тратить деньги, и зачастую очень большие, дабы развить коллективные навыки своих сотрудников, даже несмотря на зачастую крайне спорные результаты.

В эпоху торжества примитивных инстинктов над разумом все хотят быть эксклюзивом. Начиная от гламурной кисы, визжащей от купленного папиком золотого айфона, заканчивая суровыми интеллектуалами, привыкшими всё и всех порицать. Но все же человек – коллективное животное. Он хочет быть индивидуален, неповторим. Правда, только внутри социума. Пингвинам в Антарктике глубоко безразлична наша показная индивидуальность и гламурному кисо на необитаемом острове некому выставлять напоказ свой дакфейс в нижнем белье.

МЫ ЖИВЕМ В МИРЕ КОЛЛЕКТИВНЫХ ИНДИВИДУАЛИСТОВ. НИКТО БОЛЬШЕ НЕ ХОЧЕТ ОТОЖДЕСТВЛЯТЬСЯ С ПРИМИТИВНЫМИ, НО ТАКИМИ УСПОКАИВАЮЩИМИ СОВЕТСКИМИ ИСТИНАМИ: БЫТЬ ТАКИМ, КАК ВСЕ, ДЕЛАТЬ ТАК, КАК ВСЕ.

В тоже время человек без социума никто, как бы не старались мы от этого убежать.

Андрей Глеза

ГРАМАДСТВА НЕДАСТАТКОВА ВЕДАЕ ПРА СМЯРОТНАЕ ПАКАРАННЕ

Сацыялагічная кампанія Satio правяла буйное даследаванне на тэму злачыннасці і пакарання ў Беларусі.

Даследаванне выявіла неадназначнае стаўленне да смяротнага пакарання як у яго прыхільнікаў, так і праціўнікаў. На прамое пытанне аб адмене смяротнага пакарання больш за палову апытаных жыхароў Беларусі выказаліся за падтрымку яго прымянення – 63,8%. Аднак, што важна, пры высвятленні стаўлення да альтэрнатыўных мераў пакарання (пажыццёвае зняволенне, мараторый на прымяненне смяротнага пакарання), таксама выявілася шырокая падтрымка апытаных.

Сярод перакананых прыхільнікаў смяротнага пакарання галоўным аргументам з'яўляецца адэкватная адплата за здзейсненае злачынства. Дадатковы важны аргумент – пачуццё бяспекі грамадзян ад наяўнасці ў дзяржаве смяротнага пакарання.

Для перакананых праціўнікаў смяротнага пакарання галоўны аргумент – каштоўнасць чалавечага жыцця.

Цікавасць выклікае, што 73,5% рэспандэнтаў асцерагаюцца судовых памылак і прытрымліваюцца пазіцыі "горш асудзіць невінаватага, чым дазволіць вінаватаму сысці ад пакарання". Гэтыя лічбы, па словах рэгіянальнага дырэктара Маскоўскага офіса Penal Reform Int. Вікторыі Сяргеевай, можна лічыць феноменам Беларусі.

"Нас таксама здзівіла, што 33% апытаных не валодаюць інфармацыяй пра смяротнае пакаранне. А 5,5 % наогул перакананыя, што ў краіне даўно ўведзены мараторый. Гэта паказвае, наколькі грамадства недастаткова інфармаванае пра такую важную тэму, як смяротнае пакаранне".

Эксперт дадала, што медыі таксама надзяляюць недастаткова ўвагі тэме смяротнага пакарання. Толькі 6% апытаных адначылі, што чыталі пра смяротную кару ў СМІ.

Беларусь – адзіная краіна ў Еўропе, дзе дагэтуль захавалася смяротнае пакаранне. Гэта адна з прычынаў, чаму наша краіна не ўваходзіць у Савет Еўропы. Чыноўнікі і дэпутаты неаднаразова падкрэслівалі, што ціск ЕС адносна адмены смяротнага пакарання – гэта ўмяшальніцтва ва ўнутраныя справы дзяржавы, маючы на ўвазе, што адмена смяротнага пакарання – гэта, найперш, палітычнае пытанне. Аднак як паказала апытанне Satio, увага Еўрапейскага саюза і магчымасць з адменай смяротнага пакарання далучыцца Беларусі да Савета Еўропы фактычна не ўплывае на стаўленне простых людзей да праблемы, яны не лічаць гэты аргумент істотным.

На сустрэчы, дзе былі прэзентаваныя вынікі даследавання, прыстунічалі прадстаўнікі кампаніі "Праваабаронцы супраць смяротнага пакарання". Як адзначыў каардынатар Андрэй Палуда, даследаванне пацвердзіла, наколькі важна праводзіць інфармацыйную кампанію. "Нас радуе, што з 2009 года тэма смяротнага пакарання стала медыйнай. Але, вядома, хацелася б, каб пра яе ўзгадвалі не толькі напярэдадні Сусветнага дня супраць смяротнага пакарання – 10 кастрычніка – але і на працягу ўсяго года. Змяніць меркаванне людзей мы можам толькі прадаставіўшы ім поўную інфармацыю і альтэрнатыву", – адзначыў праваабаронца.

У аснове даследавання Satio – вынікі асабістых інтэрв'ю з 1 100 жыхарамі Беларусі ва ўзросце ад 18 да 75 год і вынікі шасці тэматычных фокус-груп, праведзеныя сёлета. Даследаванне выканана па замове Penal Reform International.

spring96.org

ХИБИНЫ И ДВА ЛОСЯ

Про свои путешествия и приключения рассказывает член Дзедзича, фотограф-любитель, заядлая автостопщица и просто красавица Таня Гендель.

Самая интересная поездка этого года началась с поезда Брест-Москва. Это самый удобный способ добраться до Питера: сесть на ночной поезд до Орши и уже через сутки быть во второй столице России.

Мы с Валеркой, как истинные буржуи, взяли купейные места, чтобы хорошо и уютно выспаться перед дорогой. Вообще Беларусь позволяет своими гуманными ценами без зазрения совести ездить в вагонах-купе.

И вот в шесть утра мы прибыли в Оршу. Прямо с ж/д вокзала до Витебской трассы идет маршрутка №14, которая стоит сущие копейки и вывозит на хорошую позицию. На этой самой хорошей позиции мы простояли около получаса. Только сели в машину, как звонит мне мой минский товарищ и говорит, что только что проехал на автобусе мимо нас, а ехал он из Турции… Вот какова вероятность того, что Григорий, проезжая на автобусе, увидит Татьяну, садящуюся в машину, если в условии дано, что они не виделись года 2 и жили в нескольких тысячах км друг от друга? Нулевая! Но это всего-то математика…В жизни, почему-то, получается совсем иначе.

Скажу сразу, что дорога у нас с самого утра не заладилась. Мы перебрали, кажется, все уловки для привлечения машин на трассе: ели, проходили за знаки, копались в рюкзаках, шаманили…На очередном долгом простое Валера серьезно заявил, что мы никуда не поедем, пока я не помассирую ему плечи. И действительно, после массажа уехали сразу…

Границу мы пересекли с двумя военными-пенсионерами. Бывшие десантники, ездили в Витебск встречаться со своими боевыми товарищами. Воевали в Афгане…

«Вот и заканчивается Беларусь и начинается Скобористан!» – прокомментировали дедушки близость Псковского района.

В городе Пскове мы остановились на обед и на отдых, ехать до Питера оставалось немного, но время было уже почти вечернее…

Сменив много машин, в десять вечера мы оказались в Гатчине, где остановили узбека. Очень интересный и эрудированный дяденька. Рассказывал нам про Узбекистан, тяжелую таможнюю жизнь и работу в России, которая приносит хоть какой-то доход на содержание семьи в Ташкенте. Услышав от нас, что мы большие поклонники узбекской кухни, он посоветовал узбекскую кафешку практически в центре Питера, где можно очень дешево и вкусно покушать. Забегая на перед – он не соврал! Но о кафешке я расскажу попозже.

До закрытия метро оставалось чуть более получаса, но мы успели! В Питере нас уже ждали друзья и отдых перед дорогой на Мурманск. Но как бы ни хотел Валерка выдвинуться утром в Карелию, спать мы легли только к пяти утра.

Поэтому о дальнейшей дороге речи не было. К тому же мой товарищ никогда прежде не бывал в Питере и нам было чем заняться целый день.

Мы гуляли по открыточным питерским видам, плавились на ужасной жаре и любовались Невой.

Пока вечером не пошли на собрание Гильдии Мастеров Автостопа, которое называется «Среда» и проводится, соответственно, по средам.

О Гильдии я могу рассказывать долго и много, так как моя подруга Люба является Мастером гильдии и я знаю всю подноготную историю существования этой организации. Однако, обойдемся Википедией:

Гильдия Мастеров Автостопа (ГМА) — петербургский автостопный клуб, существует с 1996 года. Некоммерческая общественная организация. Клуб преимущественно спортивной ориентации, однако в него входят и путешественники.

Основные направления деятельности Гильдии таковы:

- подготовка и проведение соревнований в области автостопа.

- обучение членов Гильдии и вольнослушателей.

- популяризация автостопа и свободы передвижения.

Участники ГМА («гильдейцы») традиционно принимают участие в автостопных «эльбах».

А тем, кому интересно узнать больше, прошу сюда: **http://vk.com/gmautostop**

На собрании Люба читала лекцию о своей поездке в Армению и Грузию.

Я впервые увидела дядю Марата, личность широко известную в узких кругах, и знакомству была очень рада.

А еще познакомилась с легендарной для меня девушкой ***Таней Яшниковой***, автором книги « Девушка на обочине», отважной и бесстрашной путешественницей.

Подробнее о Тане можно прочитать тут: **http://avp.travel.ru/kozyreva.htm**

Продолжение, а также истории про другие поездки вы найдёте на нашем сайте dzedzich.org.

Мільва

ДА БЕРАСЦЕЙ-СКАГА ЗЮЗІ НА АДПАЧЫНАК

Першая этнавечарына пад назвай «Зюзя-фэст» прайшла 27 верасня ў Брэсце. Яе арганізавала моладзевая ініцыятыва «Зюзя-club» і прадстаўнікі праекту «Бацькі.by».

На фэст у сценах гарадскога Дома культуры сабралося каля 70 прыхільнікаў традыцый ад мала да вяліка. Мэта мерапрыемства — паказаць, што ёсць іншы від адпачынку, акрамя звычайных дыскатэк і канцэртаў. Такое больш сэнсоўнае, змястоўнае мерапрыемства з нейкім цікавым падмуркам старажытных беларускіх традыцый.

Як адзначыла адна з арганізатараў, Воля, «сабраліся знаёмыя аднадумцы-гісторыкі, якія ведаюць, як можа адпачыць брэсцкая моладзь, якой часам няма куды пайсці ўвечары». Зюзя — гэта персанаж беларускай міфалогіі, які вельмі падобны да Дзеда Мароза. Ён увасабляе марозную сцюжу і холад. У гэты вечар ролю Зюзі прымерыў на сябе Юрась Сальнікаў — адзін з арганізатараў вечарыны.

Вядучая Воля Крусь паклікала ўсіх у кола і адзначыла, што кожны сёння павінен сысці з парай. Але не ўсё так проста: трэба было пачапаць каленкі суседа, паабдымаць яго, гучна назваць сваё імя, сыграць у гульню «дзынь-дзынь» і добра ведаць назвы кветак на беларускай мове.

Бліжэй да сёмай гадзіны вечара далучыўся заяўлены галоўны госць — тэатр старадаўняй культуры «Яварына» з Мінску. Госці фэсту пад гукі народных «яварынскіх» інструментаў маглі патанчыць «Ойру», «Удавец» ды іншыя танцы. Жадаючых патанчыць было шмат: асабліва дзяўчын, якіх было ў два разы больш за хлопцаў.

— Мне здаецца, што гэта першая такая маштабная ў Беларусі этнавечарына, і гэта таго варта было, — кажа Таццяна, адна з удзельніц фэсту. — Я нават не з'ехала, а вырашыла застацца на імпрэзу. Я танчу сярэднявечныя танцы і таму мне гэтая тэма блізкая.

Арганізатары абяцаюць, што хутка будзе і другі фэст. Але перад гэтым яны абмяркуюць плюсы і мінусы ды падвядуць вынікі.

artsiadziba.by

В ШЕНГЕНСКУЮ ЗОНУ
ПО НОВЫМ ПРАВИЛАМ

Главное новшество: путешественник может оказаться невыездным, даже если он только что получил новую визу. Пограничники будут внимательно считать количество дней, проведенных в странах Шенгена. Изменения в регламенте Евросоюза вступили в силу 18 октября.

Согласно обновленному регламенту, общее количество времени, на протяжении которого турист может находиться в Шенгенской зоне, не должно превышать 90 дней в течение каждого шестимесячного периода (180 дней). Это никак не будет зависеть от того, по визам каких стран отдыхающий въехал в Шенгенскую зону. Все сроки пребывания иностранца в течение 180 дней будут суммироваться.

Однако отслеживаться они должны непосредственно путешественниками. В противном случае им не избежать проблем при пересечении границы: туристов могут просто не пустить в страну, если ранее они уже находились на территории Шенгена дольше трех месяцев.

Исключение не составят даже граждане, получившие годовую визу. А в случае нарушения правил могут возникнуть проблемы с получением визы в Шенгенскую зону.

Например, если вы отправляетесь в Польшу или Литву (неважно, по старой или по только что сделанной визе), вам придется подсчитать, сколько дней вы находились в странах Шенгена в течение последнего полугодия. Если меньше, чем 90, то можно смело отправляться в путешествие, если же 90-дневный лимит исчерпан, то вас могут просто-напросто развернуть на границе.

Изменения больше всего затронут тех, кто часто ездит в Литву и Польшу. У многих из них теперь могут возникнуть проблемы. По старым правилам, турист мог провести за границей три месяца в течение полугода, но при этом была возможность провести в стране 6 месяцев, если срок действия виз попадал на стык полугодий.

Как указано на сайте посольства Германии в Беларуси, уточняет «Вечерний Брест», предыдущее правило разрешало по шенгенским визам, а также для граждан некоторых стран в безвизовом режиме, пребывания до «трех месяцев в полугодии (в течение шести месяцев) со дня первого въезда». Новое правило разрешает пребывания не более 90 дней в каждый период 180 дней. При этом в каждый день пребывания считаются предыдущие этому дню 180 дней. Для объяснения нового правила посольство приводит пример: допустим, человек имеет годовую шенгенскую визу, действительную с 01.01.2013 по 31.12.2013 г. 18.10.2013 г. он находится в государствах Шенгена.

Для оценки легальности пребывания (в этот день) рассматривается период с 22.04.2013 по 18.10.2013, то есть период 180 календарных дней, заканчивая как раз 18 октября. Считаются все дни в этом периоде, когда человек находился в государствах Шенгена, въехал или выехал. Если количество таких дней не более 90, то его пребывание в этот день, 18 октября, легальное.

Если человек не выезжал, то в следующий день заново оценивается легальность его пребывания. Но период иной: с 23.04.2013 по 19.10.2013 — это, опять же, 180 календарных дней; но начало и конец периода «сдвигались» на один день. Посольство Германии в РБ пока не сообщает о каких бы то ни было изменениях.

Последние изменения касаются только определения «краткосрочной поездки», подчеркивает ИТАР-ТАСС.

Как рассказали агентству в Еврокомиссии, отныне определение «краткосрочной поездки», для осуществления которой выдаются шенгенские туристические визы, звучит как «поездка продолжительностью не более 90 дней за любой 180-дневный период». Иными словами, с такой визой турист сможет находиться в Шенгенской зоне до 3 месяцев, но не чаще, чем раз в полгода.

В Еврокомиссии подчеркнули, что изменения законодательства «носят технический характер и не направлены на ужесточение визового режима». «Речь идет об уточнении ряда положений шенгенского законодательства, включая визовые вопросы.

Для иностранных граждан, которым для посещений шенгенского пространства требуется виза, наиболее важным является изменение определения «краткосрочных поездок». Эта корректировка должна повысить точность применения шенгенского законодательства и не повлияет на процесс выдачи виз», - отметил официальный представитель Еврокомиссии.

Кстати, выяснить, сколько дней разрешается пребывать в странах Шенгена в течение полугода, можно в режиме онлайн. На официальном сайте Еврокомиссии размещен специальный калькулятор.

Членами Шенгена являются 26 стран. Из 28 стран Евросоюза в шенгенскую зону входят 23 страны, за исключением Великобритании, Болгарии, Румынии, Кипра и Хорватии. Кроме того, в нее входят 3 государства, не состоящие в ЕС, - Исландия, Норвегия, Швейцария.

vgr.by

«БЕЗ ВІЗЫ» ШУКАЕ ВАЛАНЦЁРАЎ!

Кампанія «У Беларусь і Еўропу – БЕЗ ВІЗЫ!» шукае актыўных маладых людзей, якім блізкія мэты кампаніі і якія гатовы працаваць дзеля спрашчэння візавага рэжыму паміж Беларуссю і Еўропай. Набор новых удзельнікаў адкрыты да 31 кастрычніка.

Абраныя валанцёры будуць мець магчымасць далучыцца да актыўнай суполкі аднадумцаў, даведацца больш пра візавую праблему і шляхі яе вырашэння, атрымаць інфармацыю пра Малы памежны рух і звязаныя з ім магчымасці, зрабіць асабісты ўнёсак у справу скасавання візавага бар'еру паміж Беларуссю і Еўропай. Новыя валанцёры набудуць неабходныя ім веды на адмысловых трэнінгах, што адбудуцца ў некалькіх гарадах Беларусі.

Для падачы заяўкі на ўдзел неабходная запоўніць электронную анкету. Адбор новых валанцёраў будзе ладзіцца на падставе іх адказаў у анкеце. Тэрмін падачы заяўкі на ўдзел – 31 кастрычніка. Вынікі адбору будуць абвешчаныя да 15 лістапада.

Арганізатары кампенсуюць выдаткі, звязаныя з удзелам у мерапрыемствах праекту.

Больш інфармацыі пра валанцёрскі рух «БЕЗ ВІЗЫ!» і пра дзейнасць кампаніі “БЕЗ ВІЗЫ!”. Па дадатковых пытаннях звяртаецеся на info@novisa.by

dzedzich.org

SOCIAL WEEKEND II

Пачалося сацыяльнае галасаванне за дзясятку фіналістаў конкурсу Social Weekend.

Любы жадаючы можа прагаласаваць адразу за некалькі ўпадабаных праектаў.

Другую дзясятку праектаў для ўдзелу ў фінальным мерапрыемстве Social Weekend адбяруць эксперты. Трэцяга лістапада 20 праектаў будуць адстойваць сваё права на званне лепшага сацыяльнага праекта Беларусі.

Пераможцы змогуць атрымаць гранты на рэалізацыю сваёй ідэі на агульную суму 10 000 даляраў, а таксама іншыя ўзнагароды. Генеральны партнёр конкурсу, мабільны аператар VELCOM, падтрымае адзін з праектаў і прафінансуе яго на суму 2 000 даляраў.

Перавага будзе аддадзена праекту, у якім сацыяльныя пытанні вырашаюцца з дапамогай паслуг мабільнай сувязі.

У журы конкурсу ўвайшлі: Юры Зісер (заснавальнік і саўладальнік TUT.BY), Юры Гурскі (IT-прадпрымальнік, кіраўнік Sport.com), Аляксандр Кулінковіч (лідар рок-гурта Neuro Dubel), Аляксандр Патліс (спявак, музыкант), Ірына Карзюк (кіраўнік Групы карпаратыўных камунікацый VELCOM), Ірына Ханунік- Рамбальская (тэлевядучая, мадэль), Абраменка Алеся (дырэктар MaeSens.by) і іншыя.

dzedzich.org

MEN'S FEST - 2013!
З РУЖОВЫМ АДЦЕННЕМ

Аматары добрай беларускай музыкі ў суботу 12 кастрычніка з'ехаліся ў Берасце, дзе адбываўся традыцыйны фестываль Men's Fest 2013 пад дэвізам «Культура паляпшае жыцце!» Generation.by — з месца падзеяў у літарах і фота.

У гэтым годзе памяшканне для фэсту арганізатары змянілі на начны клуб «Сфера». Галоўным арганізатарам фэсту выступіў, як і раней, Зміцер Назараў.

Пакуль доўгая чарга ў гардэроб сціпла азіралася на не менш сціплых музыкантаў, што сноўдаліся тудысюды, вядучы імпрэзы **Уладзімер Булаўскі** абвясціў першую ўдзельніцу Men's Fest 2013.

Невялікага росту, у каляровай сукенцы, блакітнавокая **Рэспубліка Паліна** гучала бадзёра і паўздымала добрую колькасць асцярожных сядзельцаў-слухачоў.

«Я вельмі люблю фэсты, таму што гэта не проста канцэрты, а свята. На іх прыходзіш нават не паспяваць, а патусіць, таму тут асабліва класна», — распавяла Generation.by Паліна.

Паліна была першы раз у Берасці з канцэртам. На фэсце спявачка і ўкраінскі гурт ФІОЛЕТ зайгралі дуэтам песню «Вітер з півночі»:

«Гэта эксперымент, мы запісалі яе ў траўні ў Луцку. У песні толькі мой тэкст, мелодыя і вакал. Вельмі добра сябраваць з ФІОЛЕТам, яны класныя».

Канечне, выступаць першай заўсёды складана, але на песні шостай ці сёмай людзі асабліва актывізаваліся. «Летачка» ад Паліны многіх справакавала нават на сумесныя падскокі.

Але не ўсіх — дзяўчына Надзея, якая пачула Паліну Рэспубліку ўпершыню: *«Паліна – крутая. Але слухаць яе не буду, напэўна, таму што яна баба…прыгожая баба».*

Следам за выступам Паліны берасцейцам абвясцілі пра сапраўдны «джэм-сэйшн». У сацсетках напярэдадні ладзілася галасаванне сярод таленавітых музыкаў. Але пачуць мэнскі «джэм-сэйшн» атрымалася толькі пасля выступу беластоцкіх гасцей.

Вядомы гурт **«ILO&Friends»** — малазнаёмыя музыкі для берасцейскай публікі, але прымалі іх на «ўра».

«Я ўлюбёная ў Змітра Назарава!» - прыгожая з доўгімі валасамі салістка гурту Ілона некалькі разоў прызнавалася са сцэны арганізатару фэсту ў любові ў знак падзякі за добрую арганізацыю. Ілона адметна размаўляла на беларускай мове з польскім акцэнтам. У рэпертуары яе гурта аднак песні былі прысвечаныя Беларусі. Трэк «Сланечнік» асабліва ўпадабала зала.

Каля сёмай гадзіны на адной сцэне сабраліся музыкі, якія разам ніколі не гралі. У «джэм-сэйшн» увайшлі: барабаншчык Аляксей Кузняцоў (гурт «Sciana»), басіст Андрэй Пасохін (гурт «Yous») і гітарыст Вадзім Падскачук (гурт «Дай дарогу»).

«Вы гатовыя сустрэць сваіх?» – пракрычаў вядучы пасля выступу «джэма». І хтосьці з натоўпу выкрыкнуў: «Дай дарогу!». Берасцейскі гурт **«PIROUETTE»** праспяваў для роднага гораду дзве кампазіцыі пабеларуску.

Уладзь, саліст гурта падзяліўся ўражаннямі ад трэцяга выступу на фэсце: *«Атмасфера пазітыўная. Людзей, на жаль, троху прыйшло. Мы і гэтаму радыя, таму што людзей вельмі складана адарваць ад сваіх камputараў. Дзіме Назараву гэта атрымалася. Наш гурт ужо выступае трэці раз тут».*

Перадапошнімі выйшлі ўкраінскія хлопцы з Луцку – гурт «ФІОЛЕТ». Не першы раз хлопцы наведваюць беларускі горад. Уражанні і пачуцці саліст гурта Сяргей апісаў вельмі незвычайна:

«Мне здаецца, я некалькі разоў на сцэне скончыў. Ад мяне эмоцыі – туды, ад людзей – сюды. Бачыш насупраць удзячных людзей і побач з імі не заўважаеш праблем з гукам, бачыш задаволеныя твары».

Сяргей разлічвае прыехаць вясной у Брэст з новым альбомам.

І, канечне, хэдлайнерамі Men's Fest 2013 выступілі гурт **AKUTE**. На гэтым моманце клуб загрымеў і загучаў асабліва. Здавалася, што людзей стала ў два разы болей. Хлопцы адыгралі зусім новую песню «Дзе буду я», кампазіцыя да фэсту не выконвалася яшчэ ў Беларусі. А публіка разам спявала прыпеў вядомага «Адзіноцтва».

ВЯДУЧЫ-НЕСПАДЗЯВАНКА

Паля заканчэння фэсту Уладзімер Булаўскі з VITEBSK4ME распавёў Generation.by, як апынуўся ў ролі вядучага ў Берасці.

«Я прыехаў у Берасце да свайго сябра Дзімы Назарава паглядзець як у вас арганізоўваюцца падзеі. Паколькі я ў Віцебску з'яўляюся арганізатарам альтэрнатыўных падзей. І адразу неспадзяванка: запланаваны вядучы Bajsan (гурт TerraKod) не змог прыехаць. І Дзіма папрасіў мяне правесці імпрэзу».

MEN'S FEST – НЕ САЛЯНКА

«Я лічу, што гэта адзін з самых якасных фестываляў у Беларусі. Таму што ў Менску прынамсі падобнага фармату падзей я не назіраю. Ёсць канцэрты, канцэрты-салянкі, але каб зрабіць сапраўдную падзею – гэтага няма».

БЕРАСЦЕЙСКІ ВОПЫТ

«Мне спадабалася праца каманды. Тая каманда, што ёсць у Берасці, яна вельмі на высокім узроўні. Адзначу таксама працу светлааператараў».

ШТО ГАВОРАЦЬ СЛУХАЧЫ

Ігар, штогадовы наведвальнік фэсту: «Наведваю Men's Fest апошнія тры гады. А прыйшоў сюды не для асобнага гурта, а паслухаць добрую і якасную музыку. Звычайна я слухаю музыку пад настрой. У мяне няма любімчыкаў-музыкаў».

Мікола, вельмі хацеў паслухаць Паліну Рэспубліку: «Я прыйшоў не з самага пачатку, а з сярэдзіны імпрэзы. Мне падабаецца, што ў Брэсце праходзіць Men's Fest. Калі параўноўваць з леташнім, то гэты мне спадабаўся больш. Наогул трэба, каб часцей арганізоўваліся і збіралі шмат людзей на такога кшталту канцэрты».

Воля, пад «ФІОЛЕТ» з піўком: «На самой справе, я прыйшла дзеля Паліны Рэспублікі, чамусьці натхніла яна мяне. Спазнілася на гадзіну і на выступ Паліны, а таксама на польскі гурт. Напрыклад, пад ФІОЛЕТ я люблю сядзець асабняком пад піўко (смяецца). На фэсце я ўпершыню».

Алеся, прыехала на фэст з Пінску з марай пра Паліну: «Прыйшла на канцэрт паслухаць усіх, асабліва гурт "ФІОЛЕТ" і Паліну. Даўна была мара патрапіць на яе канцэрт. Вельмі падабаюцца яе словы ў песнях».

Міша (удзельнік гурту ALT+F4): «На фэсце я не першы раз. У мінулым годзе наш гурт быў удзельнікам Men's Fest. На самой справе гэты фэст атрымаўся збольшага "лайтовым" і незвычайным. Гэта свайго роду эксперымент, паспяховы ці непаспяховы я не магу сказаць. Вельмі прыемна сёння бачыць вялікую колькасць людзей. Усе прыходзяць і знаёмяцца з нашай беларускай культурай. І я спадзяюся, што гэты фестываль будзе працягвацца, таму што годных фэстаў у нас вельмі мала».

generation.by

САПРАЎДНЫЯ БЕЛАРУСКІЯ ІМЁНЫ

Еўрапейскіх народаў, якія ў большыні сваёй носяць імёны свайго ж моўнага паходжання, няшмат. Можа быць, скандынаўскія народы, натуральна, грэкі. У нас імёны полацкіх князёў славянскія, а большасць імёнаў князёў ВКЛ этымалагізуюцца, гэта значыць, прачытваецца іх значэнне і паходжанне, пры дапамозе балцкіх моваў.

Пра сапраўдныя беларускія імёны і іх гістарычную эвалюцыю распавёў Вінцук Вячорка, на «Моўнай сустрэчы» у новым памяшканні АРТ-СЯДЗІБЫ.

«Я не прыхільнік аматарскіх спробаў этымалагізаваць балцкія імёны пры дапамозе славянскага лексічнага арсеналу.

Большыню народаў складалі звычайныя людзі. Якія ж імёны яны насілі да прыходу хрысціянства? Тыя з вас, хто цікавіўся гэтай тэмай, ведаюць, што гэта маглі быць амаль любыя назоўнікі. Жывёльны свет – воўк, раслінны – бяроза, часткі цела – шыя, словы, якія вызначалі настрой, рысы характару, урэшце, словы для адпалохвання злых духаў. Але з IX стагоддзя пачалася эпоха панавання хрысціянскіх імёнаў, і сёння абсалютная большыня беларусаў носіць імёны старажытнагабрэйскага, грэцкага і лацінскага паходжання.

Што да так званых «праваслаўных» і «каталіцкіх» імёнаў, я лічу, што не варта праводзіць па беларускім целе чарговы раз канфесійныя лініі падзелу.

За часы супольнага жыцця праваслаўных і каталікоў у Беларусі многія імёны сталі супольнымі; дзякуючы існаванню такіх вызнанняў, як грэка-каталіцтва, пратэстантызм, якія прымалі абодва корпусы імёнаў як свае, лепш казаць не пра канфесійнае процістаўленне, а этымалагічнае, гукавое, візантыйскі фільтр і рымскі фільтр. Агата, Тодар, Тадосся – рымскі варыянт гукавога афармлення імёнаў, Агапа, Хведар і Ходар, Хадосся – візантыйскі.

Вы можаце імёны сваіх дзяцей запісваць як палічыце патрэбным, можаце і «ўдакладніць» (беларусізаваць) напісанне свайго імені, «размахваючы» **33-м артыкулам Закона аб мовах**:

«Беларускія (рускія) асабовыя імёны і прозвішчы ўжываюцца ў адпаведнасці з нацыянальнай іменаслоўнай традыцыяй, нормамі і правіламі беларускай (рускай) мовы». Руская ў дужках з'явілася ў гэтым законе пасля рэферэндуму 1995 года.

Орган, які рэгіструе акты грамадзянскага стану, не мае права адмовіць у наданні дзіцяці абранага бацькамі ўласнага імені, калі толькі яно «не супярэчыць нормам грамадскай маралі і нацыянальным традыцыям».

У расійскай мове вельмі жорсткая іерархія стылістычных «паверхаў». Гэта абумоўлена гістарычна. Шматлікія словы «высокага стылю» прыйшлі ў літаратурную расійскую не з дыялектаў, а з царкоўнай паўднёваславянскай мовы. Кніжны расійскі стыль, паэтычны стыль, асабліва стары, ламаносаўскай пары дый пазнейшай, поўны царкоўнаславянізмаў. У нас такога не было.

> НОВАЯ БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРНАЯ МОВА ФАРМАВАЛАСЯ НА АСНОВЕ НАРОДНЫХ ГАВОРАК. ТАМУ І ІМЁНЫ НАКШТАЛТ АЛЕСЬ, МІХАСЬ, НАСТА – НЕ ПАМЯНШАЛЬНЫЯ, ЯНЫ МОГУЦЬ БЫЦЬ АФІЦЫЙНЫМІ.

Для сучасных расійскіх памяншальных імёнаў характэрнае моцнае скарачэнне асновы, напрыклад, Миша, Петя, Женя і г.д. У беларускай мове памяншальныя формы часцей з пазнавальнай асновай: Міхасёк, Аўгінька. У XVI стагоддзі ў нас былі Ванькі, параўнай прозвішча Ванькові, але сёння гэтая форма ўспрымаецца хутчэй як расійская.

Не слухайце тых, хто кажа, што жаночыя прозвішчы на «-а» ў беларускай мове не скланяюцца.

Гэта ж нашыя словы, а не «какаду» ці «пенснэ». Гістарычна гэтыя «правілы» паходзяць не з беларускай, а з расійскай граматычнай традыцыі. У XIX стагоддзі там была замацаваная нескланяльнасць украінскіх прозвішчаў на -энко, пра што пісаў акадэмік Грот. І толькі пад гэтым уплывам аналагічнае правіла было ўведзенае ў беларускай мове, хоць ёй не ўласціва».

Паводле nn.by

БЕЛАРУСКАЯ ПАТЭЛЬНЯ І СВЯТАРУСКАЯ СКАВАРАДА

«Калі ласка!» — кажу кантралёрцы, якая папрасіла паказаць білет, у электрычцы Мінск-Маладзечна. Сталічная пенсіянерка, што сядзела насупраць, адразу ўтаропілася ў мяне.

«У міня родственнікі пад Смаргонню. Так ані тожа так странна гаварат! Скавародку называют патэльняй, — пачала яна каментаваць мае два словы падзякі. — А к чыму эта фсё? Зачэм дзяліцца, мы ж фсё равно адна Русь Праваслаўная!»

Няўжо беларуская мова падзяляе? Вось дзіва — наша мова ніколі не ўяўлялася мне грозным агрэсарам, што абносіць чалавека калючым дротам ці страляе з кулямёта па чужынцах. Наша мова — гэта, хутчэй, дзяўчына-прыгажуня з русымі косамі ў лёгкай, звеўнай сукенцы…

Некалі святы Тамаш з Аквіну навучаў, што Бога можна спазнаць праз дзве кнігі.

Першая — гэта, вядома, Біблія.

Другая — гэта наш свет, кніга, якая натуральным чынам распавядае пра Творцу.

Дык вось, калі пільна паглядзець вакол сябе, не паленавацца выглянуць праз акно, то можна заўважыць, што там няма нічога аднолькавага.

Сем мільярдаў людзей — і ніводнага такога самага. На ўвесь вялікі свет ніводнага аднолькавага лісціка на дрэвах, ніводнай зёлкі ці краскі. У гэтым, казаў Тамаш, і праяўляецца геніяльнасць і вялікая творчая моц Бога.

> ГЭТАКСАМА І З БЕЛАРУСКАЙ МОВАЙ… БОГ ПРЫДУМАЎ ЯЕ НЕ ПРОСТА ТАК, СКАЗАЎ БЫ, ПЭЎНА, ТАМАШ. КАЛІ Ж ЯНА ЁСЦЬ, ЗНАЧЫЦЬ — ЯНА НЕКАМУ ПАТРЭБНАЯ.

Свет быў бы нецікавы, каб усе людзі былі толькі бландзінамі з блакітнымі вачыма, а на ўсіх бажніцах былі б толькі цыбуліны.

Навошта было б падарожнічаць, калі ўсюды была б такая самая прырода і архітэктура? Мы б, пэўна, хутка занудзіліся на смерць, шпацыруючы па гарадскіх вуліцах, на якіх былі б такія самыя роўныя шэрыя дамы.

> АДНОЛЬКАВАСЦЬ — ГЭТА ПАСТУЛАТ ЦЕМРЫ, У ЯКОЙ НІЧОГА НЕ БАЧНА.

Дыктат такога самага ў сваіх антыўтопіях апісвалі Замяцін і Оруэл, дзе людзі пакутавалі, бо не маглі праяўляць сваю крэатыўнасць, не маглі развівацца і ствараць. Аднолькавыя былі робы ў канцлагерах, такія самыя магілы ў Гулагу г.д.

У таталітарных грамадствах кожная думка, што рве стэрэатыпы і выходзіць за рамкі акрэсленага, — сабатажніца. Свабоду ж выразна бачна там, дзе ўсяго рознага многа. Як з рога…

> НЕ МОВЫ ДЗЕЛЯЦЬ, А ЎНУТРАНАЯ ЗАКРЫТАСЦЬ ЛЮДЗЕЙ, НЕЖАДАННЕ АДЧЫНІЦЦА НА ІНШАСЦЬ, ПРЫНЯЦЬ НЕПАДОБНАЕ…

Таму і слова «патэльня» пад Смаргонню патрэбнае, каб сабою магло здзіўляць і цешыць слух людзей, вярэдзіць іх сумленне: бо ўсё ж не «патэльні» дзеляць, а адсутнасць разумення і любові ў чалавечых сэрцах.

Паводле nn.by

ВОДА - ИСТОЧНИК ЖИЗНИ

ЧЕМ ХУЖЕ ВОДА, ТЕМ ЛУЧШЕ БИЗНЕС

Вода – источник жизни. Но удивительно, почему в Брестской области по-прежнему не уделяется достаточного внимания обеспечению населения чистой питьевой водой?

Нормы содержания железа превышены практически в каждой второй водной скважине Брестской области. И это всё несмотря на то, что осенью 2011 года уважаемые и авторитетные деятели науки при поддержке государственных деятелей придумывали новую схему распила бюджета, которая рассчитана на пять лет.

Поскольку строительство Островецкой АЭС и белорусские нанотехнологии уже не пользовались былым доверием граждан и уважаемых членов правительства, было решено прощупать **готовность к очередной сумасшедшей идее создания программы «Чистая вода» — в действии!»**, одной из задач которой являлась возведение станций обезжелезивания.

ПРОГРАММУ ЗАПУСТИЛИ, А ПРО СТАНЦИИ ОБЕЗЖЕЛЕЗИВАНИЯ ВОДЫ В СМИ ПО-ПРЕЖНЕМУ НЕ СЛЫШНО.

Согласно данным управления жилищно-коммунального хозяйства области, на сегодняшний момент на Брестчине 96,8% населения обеспечивается централизованной водопроводной водой (96,8% городских жителей и около 70,1% в сельских населённых пунктах).

Современные системы водоснабжения, к сожалению, не самым лучшим образом справляются с задачей поставки чистой питьевой воды населению. А при проведении анализа водопроводной воды оказывается, что многие показатели превышают нормы допустимого.

Спустя некоторое время после запуска «Программы» в региональные СМИ была вброшена заказная статейка о том, что если пить воду из скважин, где содержание железа превышено, на здоровье человека это никакого отрицательного влияния не оказывает!

На первый взгляд — грамотный вброс. Но государственные мужи просчитались в одном: существующая концентрация железа в воде не только делает её невкусной, но и оставляет следы на белье и сантехнике.

В подземных водах соединение железа находится без кислорода, оно прозрачно и растворимо, но когда вода насыщается воздухом, то на одежде остаются красновато-коричневатые пятна.

- Вода из подземных источников поступает на станцию очистки и проходит весь технологический цикл очистки, а затем поступает потребителям с показателями питьевого качества, которые предусмотрены санитарными правилами и нормами, – полагает общественность.

Так оно и должно быть, но более 50% водопроводной сети имеет срок эксплуатации свыше 60 лет. А вода, которую граждане получают из крана, действительно ужасна. Санстанция прекрасно знает об этом. Знают и граждане, которые своей «убогостью» и «памяркоўнасцю» заслуживают то, что имеют.

Об этом свидетельствует и то, что у 90% граждан Брестской области в 40-50 лет проблемы с зубами и то, что большая часть их уже хронически больна к этому возрасту. В этом есть немалая заслуга нашей воды. Но людей все устраивает. Даже то, что иногда в кране появляется горячий «чай» или «кофе».

Реконструируя и модернизуя системы водоснабжения в городах, нельзя забывать, что аналогичные потребности в чистой воде испытывает и село. Причем, на селе дела с водой обстоят ещё сложнее. Там население черпает её из шахтных колодцев, которые не защищены от загрязнения. Туристы и гости области зачастую отмечают «специфический» привкус «мясцовай» воды, но уверены, что это её природное свойство.

Вода в колодцах очень редко соответствует принятым требованиям к качеству воды. Это обусловлено большим количеством торфяников на территории Брестской области. Такая вода может содержать органические соединения, растворённое железо, марганец, соли жёсткости и нести серьезную опасность для здоровья.

Ещё специалисты утверждают, что высокое содержание нитратов в воде вызвано очень кучным расположением частной застройки и весьма широким использованием органических и минеральных удобрений.

Опасность нитратов обусловлена их токсичным действием на организм человека. Накапливаясь, они вызывают метгемоглобинемию, т.е. реагируют с гемоглобином крови, образуя метгемоглобин.

Это вещество в отличие от гемоглобина не переносит кислород, что приводит к кислородному голоданию тканей. В результате ухудшается самочувствие, появляется вялость.

Особую угрозу нитраты представляют для маленьких детей, у которых еще не сформирована восстанавливающая ферментная система.

НЕ СМОТРЯ НА ТО, ЧТО ВОДА РОДНИКОВАЯ ИЛИ ИЗ КОЛОДЦА ВСЕГДА ВКУСНЕЕ ВОДОПРОВОДНОЙ, ПОЛЬЗЫ ДЛЯ ЗДОРОВЬЯ ОТ НЕЁ МАЛО.

Нельзя признать удовлетворительным осуществляемый районными центрами гигиены и эпидемиологии контроль качества воды в индивидуальных источниках водоснабжения.

Сложность и значимость проблемы водоснабжения и охраны вод как экологического компонента определяется как общими признаками, присущими всей территории, так и специфическими, связанными с результатом деятельности людей.

Ведь сельское хозяйство является одним из основных загрязнителей поверхностных и подземных вод, а следовательно, и воды в колодцах. Более 50 % образующихся на селе сточных вод сбрасываются недостаточно очищенными, но чаще и вовсе без очистки.

Безо всякого преувеличения можно сказать, что высококачественная вода, отвечающая санитарно-гигиеническим и эпидемиологическим требованиям, является одним из непременных условий сохранения здоровья людей.

НО ЧТОБЫ ОНА ПРИНОСИЛА ПОЛЬЗУ, ЕЁ НЕОБХОДИМО ОЧИСТИТЬ ОТ ВСЯКИХ ВРЕДНЫХ ПРИМЕСЕЙ И ДОСТАВИТЬ ЧИСТОЙ ЧЕЛОВЕКУ.

К сожалению, на селе этой проблеме до сих пор не уделяют серьезного внимание, в то время как во многих развитых странах (Германия, Дания, Швеция) для водоснабжения сельского населения также широко используются шахтные колодцы и неглубокие скважины, но оснащенные очистными установками.

Мне хочется еще раз напомнить о необходимости бережного отношения к самому ценному природному ресурсу, без которого невозможна сама жизнь, и процитировать слова академика А.П. Карпинского: «*Вода — это не просто сырье, это не только средство для развития промышленности и сельского хозяйства, вода — это действительный проводник культуры, это живая кровь, которая создает жизнь там, где ее не было*».

Ales-BY

ТАЯМНІЦА ДВАРЭЦКАГА

Гэта не таямніца аднаго чалавека. Гэта адбітак лёсу пакаленняў беларусаў, якія, не маючы ўласнай дзяржавы, павінны былі выбіраць меншае зло. За гэтыя выбары даводзілася плаціць... Піша Дзмітрый Гурневіч.

Дварэцкі (злева) з заходнебеларускімі дзеячамі Сяргеем Паўловічам і Пятром Ластаўкай. 1930-я.

У лютым 1945 на тэрыторыі Нямеччыны, занятай Чырвонай Арміяй, пачалася прымусовая рэпатрыяцыя савецкіх грамадзян «на радзіму». У лагерах для перамешчаных асоб ішло паляванне на людзей з «віною» перад савецкай уладай. Нават самаму дробнаму чыноўніку беларускай адміністрацыі пры немцах пагражаў смяротны прысуд альбо высылка ў Варкуту.

Тысячы беларусаў схаваліся ад камуністаў у Польшчы. Адракаліся ад сваякоў, паходжання, рэлігіі, ад справы ўсяго жыцця. Гісторыя Міколы Дварэцкага — адзін з тысяч беларускіх лёсаў у паваеннай Еўропе.

ДЭПАРТАЦЫЯ З АЎСТРЫІ І ЎЦЁКІ АД САВЕТАЎ

У 1945 ва ўкраінскім лагеры Legen у Зальцбургу з'явіліся савецкія спецслужбісты. Іх цікавілі грамадзяне СССР, якія, у адпаведнасці з пагадненнем паміж Сталіным, Рузвельтам і Чэрчылем, мусілі быць прымусова вернутыя дадому. Сярод «ахвяраў Ялты» ёсць і 42-гадовы Мікола Дварэцкі з Браслаўшчыны. З сотнямі вязняў-беларусаў яго садзяць у цягнік на Усход. Былому войту Мёраў пагражае расстрэл. Добра разумеючы свой лёс, Дварэцкі карыстаецца хвілінай няўвагі аховы і ўцякае з цягніка. Ён апынаецца на захадзе Польшчы, на былых нямецкіх землях.

Хаваючыся ад савецкіх агентаў, адгадоўвае бараду і спадзяецца перачакаць найгоршае. Але ўлетку яго хапае спецаддзел. Пачынаюцца допыты. Ён выдае сябе за ўраджэнца расейскага Выбарга, якога немцы вывезлі на прымусовыя працы. Спецслужбісты настойваюць на вяртанні «дахаты». Дварэцкі ўцякае ў іх з-пад носу і хаваецца ў чароце Віслянага заліву.

Тры месяцы ён жыве ў лодцы, днюе і начуе на вадзе. Харчуецца бульбай, якую ўначы збірае на палетках у ваколіцы, і рыбай, якую ловіць у заліве. Для сына рыбака гэта не ўяўляе цяжкасці. Толькі кастрычніцкія дажджы і холад прымушаюць Дварэцкага сысці на зямлю.

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ

У ваколіцы Штутава, на балтыйскім узбярэжжы, ён знаходзіць закінутую хату і ідзе прапісвацца ў гміну. Цяпер яго завуць Мікалай Дважэцкі, месцам нараджэння ён запісвае ўсё той жа Выбарг.

Тры наступныя гады Дварэцкі жыве адзін. У 1948, праз абвестку ў газеце, яго знаходзіць каханая з Браслаўшчыны — Вера Шук. Праз год у іх нараджаецца дачка Галіна, а ў 1952 — сын Юрка. Вера працуе бібліятэкаркай у школе. Мікола нейкі час падрабляе дарожным майстрам, але хутка кідае гэта і пачынае займацца тым, што любіць найбольш — рыбалоўствам і пчалярствам. Дом у Штутаве ён практычна ніколі не пакідае. Дварэцкія-Дважэцкія жывуць жыццём шараговай польскай сям'і. Нетыповым для чалавека, які з 18 гадоў прысвяціў сябе будаўніцтву незалежнай Беларусі.

ТУТ…

Мікола нарадзіўся ў 1903 у Іказні (сённяшні Браслаўскі раён) у праваслаўнай сям'і Васіля і Мар'яны Дварэцкіх. Быў наймалодшым з дзевяці дзяцей браслаўскага рыбака. Скончыў царкоўна-прыхадскую школу, вучыўся на шаўца, адкрыў у Іказні ўласную майстэрню.

Пасля падзелу Беларусі паміж Польшчай і СССР Дварэцкі ўключаецца ў беларускае жыццё. Пад уплывам ксяндза Адама Станкевіча ён становіцца сябрам Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі. Ужо ў 1922, падчас выбараў у парламент, Мікола дапамагае Беларускаму выбарчаму камітэту на Браслаўшчыне. Публікуе свае вершы ў беларускіх газетах, піша артыкулы. Праз чатыры гады ён узначальвае суполку Беларускага інстытута гаспадаркі і культуры.

У роднай Іказні Дварэцкі сабраў багатую беларускую бібліятэку. Некалькі разоў яе канфіскоўвала польская паліцыя, але за кожным разам ён рупліва яе аднаўляў. За прапаганду беларускіх кніг і газет ён двойчы сядзеў у Лукішскай турме.

У лістападзе 1928 у Вільні адбываецца з'езд Беларускай хрысціянскай дэмакратыі. 25-гадовы Дварэцкі ўваходзіць у склад Цэнтральнага камітэта партыі і становіцца намеснікам сакратара Яна Пазняка. Апрача гэтага, Дварэцкі ўзначальвае праваслаўную фракцыю БХД. На малой радзіме ён здабывае аўтарытэт як абаронца беларусаў ад пераследу польскай адміністрацыі, пра рэпрэсіі піша ў прэсу.

Дварэцкі быў антыкамуністам. Калі на сувязь з БХД выйшла Камуністычная партыя Заходняй Беларусі, ён пераконваў калегаў, што з КПЗБ нельга мець нічога супольнага, бо яна цалкам залежыць ад Масквы. Аднак прыход Чырвонай Арміі 17 верасня 1939 Дварэцкі сустракае з энтузіязмам. Перш за ўсё з надзеяй на развіццё асветы і культуры беларусаў.

Яму дазваляюць арганізаваць беларускую школу пад Браславам, ён робіцца яе дырэктарам. Але хутка камуністы ператвараюць школу ў расійскую. Дварэцкі ізноў займаецца садоўніцтвам і пчалярствам.

У чэрвені 1941, з пачаткам вайны, у Іказні ўтварылася самаабвешчаная польская паліцыя. Дварэцкага схапілі як «камуніста» і ўжо вялі на расстрэл.

Шчасце, што дазналіся бацька і браты Міколы, самасуду ўдалося пазбегчы. Калі прыходзяць немцы, хтосьці высылае данос у гестапа, што Дварэцкі камуніст. Яго кідаюць у браслаўскую турму. Але за Міколу заступаецца браслаўскі староста. Дварэцкага не толькі вызваляюць, але і прызначаюць войтам Мёраў. Там ён знаёміцца з прыгажуняй, будучай жонкай Верай Шук, выпускніцай Віленскага ўніверсітэта, якая працуе ў Мёрах перакладчыцай. У нямецкай адміністрацыі ўладкоўваюцца і браты Міколы. Павел быў войтам у Браславе, Юзаф — у Перабродздзі, Аўгустын — школьным інспектарам у Браславе.

Усіх іх, апрача Міколы, пасля вайны сустрэў той самы лёс: арышт і Сібір.

Яшчэ два браты Міколы, Ян і Павел, пасля падзелу Беларусі ў 1921 апынуліся ў СССР, працавалі чыноўнікамі. У 1938 іх расстралялі за антысавецкую агітацыю: аднаго ў Ленінградзе, другога ва Украіне.

ТАМ…

У сярэдзіне 50-х з Сібіры пачалі вяртацца сябры Дварэцкага. Шмат хто з іх прыехаў у Польшчу, бо ў БССР яны былі непажаданымі асобамі. Этнограф Мар'ян Пецюкевіч, які правёў 8 год у лагерах за тое, што пры немцах працаваў школьным інспектарам, быў частым госцем у доме Дварэцкіх. Штогод на 25 Сакавіка Дварэцкія святкавалі Дзень Волі ў коле самых блізкіх сяброў. Больш ніхто пра беларускую дзейнасць Дварэцкага не ведаў.

Калі малыя дачка Галіна і сын Юрка хацелі высылаць лісты ў рэдакцыі газет, бацька прасіў іх лішні раз не афішаваць сваё прозвішча.

У Польшчы Дварэцкі працягваў пісаць вершы. Калі ў 1956 пачала выходзіць газета беларусаў «Ніва», ён высылаў іх у Беласток пад псеўданімам Мікола Базылюк. Разам з жонкай Верай яны былі ініцыятарамі культурнага жыцця ў наваколлі. Арганізавалі хор, гралі на розных інструментах. Нядаўна выявілася, што рэпертуар складаўся з перакладаў на польскую беларускіх вершаў Дварэцкага.

У 1960-я ў Гданьску ўтварылася першая беларуская арганізацыя, але ў яе сядзібе Дварэцкі ані разу не з'явіўся.

Была рызыка, што пазнаюць і дэпартуюць у СССР. Пасляваенныя беларускія арганізацыі ў Польшчы часта выкарыстоўваліся агентамі спецслужбаў, каб выяўляць беларускіх дзеячоў. Шмат каго з беларусаў праз шантаж удалося завербаваць. Але пра беларускае жыццё ў Польшчы Дварэцкі ведаў дасканала, бо ад першага нумара з'яўляўся падпісчыкам «Нівы».

НАСТАЛЬГІЯ І АПОШНІЯ ДНІ

Самай блізкай асобай, якой Мікола Дварэцкі бязмежна давяраў, быў яго стрыечны брат Язэп, які да сёння жыве у Калабжэгу. Свой сум Мікола выліваў у лістах да яго: «Ты адзін, каму я магу пісаць на роднай мове...»

Перад смерцю, калі Дварэцкі ўжо не мог размаўляць, ён папрасіў знакам у дачкі паперу і асадку ды з цяжкасцю накрэмзаў: "Я праваслаўны». 15 жніўня 1988 Мікола Дварэцкі памёр.

Незадоўга перад тым ён усё ж адважыўся скантактавацца з гданьскай беларускай Ганнай Іванюк. Ёй Дварэцкі перадаў рукапісны зборнік сваіх вершаў. Такія ж сшыткі ў розныя гады ён дарыў самым блізкім сябрам. Адзін пасля смерці бацькі знайшоў сын Юрка.

Многія таямніцы бацькі засталіся не раскрытыя нават дзецьмі. Але галоўную ведалі тыя, ад каго Дварэцкі так старанна хаваўся ўсё жыццё.Паводле дакументаў Інстытута нацыянальнай памяці, які апрацоўвае архівы польскіх спецслужбаў, за Дварэцкім з канца 50-х сачыла Служба бяспекі.

Паводле nn.by

ДАРЭЧЫ

Знайшла ў мабільным мужа новы кантакт «БЯСПЛАТНЫ СЭКС» і тут-жа, неадкладна, у парыве рэўнасці, вырашыла праверыць, набраўшы гэты нумар…

Здзіўленню не было мяжы, калі зазваніў мой уласны тэлефон! Вось жа гад!

***

Мой муж так моцна стамляецца на працы, што не адчувае ні рук, ні ног, ні рогаў.

***

Працаўнік 1-й беларускай атамнай станцыі зразумеў, што штосьці ідзе не так, калі адкрыў піва позіркам.

***

Калі дзяўчына хіхікае падчас сэксу, значыць вы намацалі кропку «гы».

***

Прыходзіць прэм'ер адной вельмі стабільнай і працвітаючай дзяржавы (Мяснікоў) да прэзідэнта той жа дзяржавы (Лукашка) і кажа яму:

- Чуеш, Саша, там Зянон Пазняк прылятае, грошы з сабой вязе, прасіў, каб ты яго ў аэрапорце сустракаў:

- Ды ты чаго, я ж прэзідэнт і нейкага там бэнээфаўца яшчэ сустракаць павінен.

- Саша, ты не зразумеў, ён рэальна вязе ШМАТ грошай.

- Ну добра, пасяджу ў машыне. Так ужо і быць.

- Ён прасіў, каб ты яго афіцыйна сустракаў на чырвонай дарожцы і з кветкамі.

- Ды ён чаго, наогул ахрэнеў?!

- Ты не разумееш, ён вязе ГЭТУЛЬКІ грошай, што хопіць расплаціцца з усімі знешнеэканамічнымі абавязкамі і яшчэ Маскву «нахіліць» хопіць!

Карацей, пераканаў.

Аэрапорт. Самалёт. Чырвоная дарожка. Лукашка з кветкамі. Па трапе спускаецца Зянон з велічэзнай валізкай.

А тут Мяснікоў заўважае, што ў Лукашкі штаніна патрапіла ў шкарпэтку. Ён кажа, пхаючы Лукашку ў бок:

- Саша, штаны, Саша, штаны.

Лукашка, здымаючы штаны і нагінаючыся:

- БЛ.....Ь, ДЫ КОЛЬКІ Ж ЁН ГРОШАЙ-ТА ВЯЗЕ?

***

Гэты няязручны момант, калі зомбі шукае мазгі і праходзіць міма цябе.

***

Думаеш, ты не расіст? А чаму ты тады мыеш белую бялізну асобна ад каляровай?

***

Заўсёды лічыў Гуддзіні самым крутым фокуснікам, але мой светапогляд перавярнуўся, калі мая дзяўчына выцягнула станік праз рукаў.

***

Калі прыгожых жанчын вакол нашмат больш, чым звычайна, значыць заўтра з раніцы будзе балець галава.

***

Бабка піша ліст Аляксандру Рыгоравічу:

«Паважаны Аляксандр Рыгоравіч. Мой дзед увесь час прыходзіць з дачы са зламанай лапатай. Калі ласка, або хоць раз зрабіце што-небудзь добрае для людзей, або перастаньце абляпляць бетонныя слупы сваімі фатаграфіямі».

Дзяўчына прыходзіць уладкоўвацца на працу сакратаркай. Модны офіс, усе панты... Заходзіць яна, там сядзіць дырэктар, увесь з сябе заняты, дзелавы.

Дырэктар:

- Так, вы з нагоды працы? У мяне мала часу. Садзіцеся, рэзюмэ я ваша пачытаў, вы нам падыходзіце. Бярыце асадку, паперку, пішыце абавязкі свае і распарадак дня. Я чалавек вельмі заняты, у офісе бываю рэдка, вы мне будзеце патрэбныя побач увесь час. Значыць так: раніца, сняданак у японскім рэстаране ці ў офісе, бекон, 2 яйкі, кава, мінет.

Дзяўчына(Абурана):

- Вы выбачце калі ласка, я не думала...

Дырэктар(перабіваючы):

- Спадарыня, вы пішыце, пішыце, там разбяромся. Абед у грузінскім рэстаране з дзелавымі партнёрамі, суп, другое, свежы сок, мінет.

Дзяўчына(яшчэ больш абурана):

- Не, вы прабачыце мяне вядома, але...

Дырэктар:

- Пішыце, я вам кажу, пазней пагаворым пра гэта. Такім чынам, вячэра ў італьянскім рэстаране, з партнёрамі, але ўжо «без гальштукаў». Можа быць, трохі віна, мінет.

Дзяўчына:

- Вы ведаеце, я не думала, што мне трэба будзе...

Дырэктар:

- Спадарыня, дазвольце мне скончыць. Я чалавек вельмі заняты, увесь час у раз'ездах, фірма ў мяне вельмі буйная. Мне патрэбен сакратар, які будзе заўсёды побач, таму я змушаны буду купіць вам машыну. Аклад, зразумела, салідны. Сам я жыву ў цэнтры горада, таму мне, вядома ж, прыйдзецца купіць вам кватэру непадалёк. За мяжу шмат даводзіцца ездзіць, я моваў не ведаю, а вы ведаеце, мяркуючы па вашым рэзюмэ. Значыць, буду браць вас з сабой. Ездзіць даводзіцца галоўным чынам, у паўночныя краіны, у Нарвегію, Фінляндыю, таму купім вам замест вашага лёгкага паліто добрае норкавае футра.

З пад стала:

- НЯМ-НЯМ... І шапку!

***

Сабраўся мужык вешацца. Спускаецца да яго анёл, пытае:

- Мужык, ну навошта ты вешаешся, хіба не добра піўка папіць?

- Добра!

- А на рыбалачку не добра схадзіць?

- Добра!

- А ў лазенку не добра схадзіць?

- Добра, але сэнс, сэнс вось у чым?

- Ах, табе яшчэ і сэнс патрэбен! Ну, тады ідзі, вешайся!

***

Памёр адзін вядомы прэзідэнт і патрапіў у рай, там яго чэрці за рукі схапілі і хрэсь у кацёл з кіпячай смалой!

Прэзідэнт вынырвае з яго і кажа:

- Браткі, шо-ж вы робіце, у раі ўсё не так павінна быць!

А чэрці яму і кажуць:

- Аааа... Аляксандр Рыгоравіч, гэтыя вы, напэўна, БТ глядзелі?

***

- Што агульнага ў каметы Галея і ў бландынкі з даведнікам па квантавай фізіцы ў руках?

- Абедзве сустракаюцца раз у 75 гадоў.

- Якая розніца паміж прастытуткай, німфаманкай і бландынкай?

Прастытутка: «Што, ты яшчэ не скончыў?»

Німфаманка: «Як, ты ўжо скончыў!»

Бландынка: «Бэжавы... Я пафарбую сцены ў бэжавы!»

***

- З якіх слоў пачынае бландынка разумную гаворку?

- Мой сябар сказаў, што…

***

— Хопіць! Хопіць!!! — крычала бландынка ў маршрутцы, забыўшыся слова «Спыніце».

***

Бландынка едзе па вуліцы на аўта, уключае радыё і чуе: «Вы слухаеце «Радыё Брэст»!

«Божа, і адкуль яны ўсё ведаюць?!» - падумала бландынка.

***

Бландынка жаліцца сяброўцы:

- Мой бойфрэнд кажа, што яму са мной нецікава, што мне трэба павялічыць свой сілікон. Ты ўяўляеш? Ізноў! А я толькі паўгода назад павялічвала!

- Дурніца ты! Не сілікон, а лексікон!

***

Бландынка тэлефануе ў авіякампанію, каб забраніраваць квіток. Аператар:

- Колькі чалавек паляціць разам з Вамі?

- Адкуль мне ведаць? Гэта ж ваш самалёт!

***

Бландынка і брунетка сядзяць у кафэ. У бландынкі звініць мабільнік, але яна на яго не адказвае. Брунетка пытае:

- Чаго ты на званок не адказваеш?

- Гэта не мне, бо ніхто не ведае, што я тут!

***

Бландынка нарадзіла трайнят. Разглядае малянят:

- У гэтага нос з гарбінкай - ад Гогі. У гэтага тоўстыя шчокі - Ціхан Сцяпаныч выліты. А вось трэці ад каго? Тут немаўля крычыць:

- А-а-а-а-а-а-а!!!

Бландынка святлее тварам:

- Вядома ж, мой інструктар у школе для кіроўцаў!

***

Бландынка стаіць у краме і п'е малако проста з пакета. Да яе падыходзіць бабулька і пытае:

- Чаго ж ты, дачушка, малако проста ў краме п'еш?

А дзяўчына ёй адказвае:

- Ну дык напісана ж - АДКРЫВАЦЬ ТУТ!

***

- Вы думаеце, раз я бландынка, то ў кампутарах поўная дура?! Не, цвёрды дыск ад вінчэсцера я яшчэ магу адрозніць!

***

У адным паселішчы жыў мудрэц. Ён любіў дзяцей і часта дарыў ім што-небудзь, але заўсёды гэта былі вельмі далікатныя прадметы. Дзеці намагаліся гуляць з імі вельмі асцярожна, але іх новыя цацкі часта ламаліся, і яны вельмі гаравалі. Мудрэц ізноў дарыў ім цацкі, але яшчэ больш далікатныя.

Аднойчы бацькі не вытрымалі і прыйшлі да яго:

- Ты мудры і добры чалавек, навошта ж ты дорыш нашым дзецям такія далікатныя цацкі? Яны горка плачуць, калі цацкі ламаюцца.

- Пройдзе зусім няшмат гадоў, - усміхнуўся мудрэц, - і хтосьці падорыць ім сваё сэрца. Можа быць, з маёй дапамогай яны навучацца звяртацца з гэтым неацэнным падарункам асцярожней.

Дзедзіч ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

• **Заснавальнік:** ініцыятыўная група моладзі
• **Распаўсюджваецца бясплатна**
• **Падпісана ў друк** 25.10.2013 года у 18-00
• **Папера** афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друк. аркуша,
• **Гарнітура** Helios
• Надрукавана на памнажальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКІ.
Рэдакцыйная калегія: Ю. Мікалаева, А. Каховіч, П. Дайлід, У. Красько, А. Трус. **Адказны за выпуск:** Вольга ЯРАМЧУК.
• **Кантактныя тэлефоны: (029) 660-57-41, (029) 724-21-16.**
• **E-mail:** dzedzich@dzedzich.org. **Інтэрнэт:** www.dzedzich.org
• Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя
• Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі
• **Наклад** 299 асобнікаў